

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 16C/67/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1310207023
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Vaverčáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2011:1310207023.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred samosudkyňou JUDr. Dagmar Vaverčákovou v právnej veci navrhovateľov: 1. Z., štátny občan SR, 2. I., štátny občan SR, 3. Z., štátny občan SR, 4. J., štátny občan SR, 5. H., štátny občan SR, 6. J. štátny občan SR zastúpené JUDr. Jozefom Brázdilom, advokátom, so sídlom vo Zvolene, Trhová č.1, proti odporcovi: Slovenská sporiteľňa, a.s. v skratke SLSP, a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpená JUDr. Romanom Kvasnicom, advokátom, AK Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, o zaplatenie 24.935,09 eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť

- navrhovateľke v 1/ rade sumu vo výške 3.377,90 Eur istiny s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 397,40 Eur od 01.06.2010 až do zaplatenia, a 9,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.980,50 Eur od 01.09.2011 až do zaplatenia,
- navrhovateľke v 2/ rade sumu vo výške 1.397,74 Eur istiny s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 164,44 Eur od 01.06.2010 až do zaplatenia, a 9,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.233,30 Eur od 01.09.2011 až do zaplatenia,
- navrhovateľke v 3/ rade sumu vo výške 5.196,56 Eur istiny s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 611,36 Eur od 01.06.2010 až do zaplatenia, a 9,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.585,20 Eur od 01.09.2011 až do zaplatenia,
- navrhovateľke v 4/ rade sumu vo výške 5.628,87 Eur istiny s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 662,22 Eur od 01.06.2010 až do zaplatenia, a 9,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.966,65 Eur od 01.09.2011 až do zaplatenia,
- navrhovateľke v 5/ rade sumu vo výške 3.427,54 Eur istiny s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 403,24 Eur od 01.06.2010 až do zaplatenia, a 9,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3.024,30 Eur od 01.09.2011 až do zaplatenia,
- navrhovateľke v 6/ rade sumu vo výške 5.906,48 Eur istiny s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 694,88 Eur od 01.06.2010 až do zaplatenia, a 9,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 5.211,60 Eur od 01.09.2011 až do zaplatenia.

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným na súd dňa 03.06.2010 sa navrhovateľky domáhali určenia neplatnosti výpovede odporcu dané navrhovateľkám v 1. až 6.rade zo zmlúv o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne a.s. a zároveň zaplatenia u navrhovateľky v 1. rade sumy 397,4 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 01.06.2010 do zaplatenia a zaplatenia, u navrhovateľky v 2. rade sumy 164,44 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 01.06.2010 do zaplatenia, u navrhovateľky v 3. rade sumy 611,36 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 01.06.2010 do zaplatenia a zaplatenia, u

navrhovateľky v 4. rade sumy 662,22 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 01.06.2010 do zaplataenia, u navrhovateľky v 5. rade sumy 403,24 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 01.06.2010 do zaplataenia, u navrhovateľky v 6. rade sumy 694,88 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 01.06.2010 do zaplataenia a trov konania titulom plnenia zo zmluvy o dôchodku.

Na základe späťvzatia návrhu v časti o určenie neplatnosti výpovede odporcu dané navrhovateľkám v 1. až 6.rade zo zmlúv o poskytovaní plnenie z podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne a.s. súd uznesením č.k. 16C 67/2010 - 48 zo dňa 11.01.2011 (právoplatné 08.07.2011) v tejto časti konanie zastavil.

Na návrh navrhovateľiek na zmenu petitu súd pripustil zmenu petitu uznesením č.k.16C 67/2010 - 85 zo dňa 17.10.2011 tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku.

Návrh odôvodnili tým, že účastníci uzavreli zmluvy o dôchodku - Zmluva o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. (ďalej len zmluva o dôchodku), ktorých predmetom je doživotné plnenie z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z podporného dôchodkového fondu (ďalej len PDF) odporcu. Odporca dňa 26.10.2009 vypovedal predmetné zmluvy s poukazom na § 582 Občianskeho zákonníka (ďalej len O.z.) s tým, že platnosť a účinnosť zmluvy mala skončiť ku koncu najbližšieho kalendárneho štvrtroka, t.j. k 31.03.2010. Navrhovateľky majú za to, že predmetné výpovede zo zmluvy o dôchodku sú neplatné a preto sa návrhom domáhajú plnenia za mesiace od 4/2010 do 8/2011 v žalovanej výške, t.j. za 17 mesiacov. Zmluvu o dôchodku považujú navrhovateľky za zmluvu uzavretú na dobu určitú, ktorú nemožno vypovedať podľa ustanovenia § 582 O.z. Doba plnenia zo zmluvy o dôchodku bola určená na objektívnu konkrétnu právnu skutočnosť dožitia.

Odporca sa vyjadril k návrhu tak, že návrh žiada zamietnuť. Má za to, že záväzok zo zmluvy o dôchodku zanikol, pretože plnenie zo zmluvy sa stalo nemožné v zmysle ustanovenia § 575 ods. 1 O.z. s poukazom na § 27 ods. 8, § 116, § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách z dôvodu, že banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenie. Záväzok na vyplácanie určitého dôchodku podľa ustanovenia § 842 O.z. je svojou povahou jednostranným záväzkom bez hospodárskeho dôvodu a bez akéhokoľvek protiplnenia od prijímateľa tohto plnenia. Odporca považuje zmluvu o dôchodku za zmluvu, ktorá sa uzatvára na dobu neurčitú a teda je možné aplikovať na ňu ust. § 582 ods. 1 O.z.. Má za to, že pojem použitý v ust. § 842 O.z. „na doživotne“ nie je stanovením času, počas ktorého má zmluva trvať, ale len vyjadrením toho, že plnenie je obmedzené na osobu veriteľa. Každá zmluva o dôchodku uzatvorená na doživotne je preto zmluvou na dobu neurčitú je možné ju vypovedať.

Súd vykonal dokazovanie Zmluvami - poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.“ zo dňa XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, X.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, žiadosťami o poskytnutie plnenia z PDF SLSP a.s. z XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, X.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX., návrhom dohody o ukončení zmluvy - poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.“ zo dňa XX.XX.XXXX, výpovedami zo zmluvy z XX.XX.XXXX, úplným výpisom z obchodného registra odporcu, štatútom PDF z XX.XX.XXXX v znení jeho dodatkov s prílohami, a zistil tento skutkový stav:

Zo zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že účastníci uzavreli túto zmluvu a to navrhovateľka v 1. rade ako príjemca a odporca zastúpený riaditeľkou V. ako povinným. Predmetom zmluvy bolo doživotné plnenie navrhovateľke v 1. rade z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z podporného dôchodkového fondu podľa Štatútu fondu, a to vo výške 5.986,- Sk mesačne k 15. dňu každého mesiaca až do dožitia navrhovateľky v 1. rade na základe skutočností uvedených v žiadosti o plnenie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Podľa bodu 4 Zmluvy, výška plnenia je pevná a nemá na ňu vplyv budúca zmena výšky dôchodku, ktorá bola rozhodujúca v čase uzatvorenia tejto zmluvy. V zmysle bodu 6 Zmluvy záväzok odporcu ako povinného z tejto zmluvy trvá aj pri zmene jeho právnej formy a aj pre jeho právneho nástupcu.

Žiadosťou o poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa 08.02.1996 si navrhovateľka v 1. rade u odporcu uplatnila poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. z dôvodu, že spĺňa podmienky čl. III Štatútu Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s.

Zo zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že účastníci uzavreli túto zmluvu a to navrhovateľka v 2. rade ako príjemca a odporca zastúpený riaditeľkou V. ako povinným. Predmetom zmluvy bolo doživotné plnenie navrhovateľke v 2. rade z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z podporného dôchodkového fondu podľa Štatútu fondu, a to vo výške 2.477,- Sk mesačne k 15. dňu každého mesiaca až do dožitia navrhovateľky v 2. rade na základe skutočností uvedených v žiadosti o plnenie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Podľa bodu 4 Zmluvy, výška plnenia je pevná a nemá na ňu vplyv budúca zmena výšky dôchodku, ktorá bola rozhodujúca v čase uzatvorenia tejto zmluvy. V zmysle bodu 6 Zmluvy záväzok odporcu ako povinného z tejto zmluvy trvá aj pri zmene jeho právnej formy a aj pre jeho právneho nástupcu.

Zo zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že účastníci uzavreli túto zmluvu a to navrhovateľka v 3. rade ako príjemca a odporca zastúpený riaditeľkou V. ako povinným. Predmetom zmluvy bolo doživotné plnenie navrhovateľke v 3. rade z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z podporného dôchodkového fondu podľa Štatútu fondu, a to vo výške 9.209,- Sk mesačne k 15. dňu každého mesiaca až do dožitia navrhovateľky v 3. rade na základe skutočností uvedených v žiadosti o plnenie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Podľa bodu 4 Zmluvy, výška plnenia je pevná a nemá na ňu vplyv budúca zmena výšky dôchodku, ktorá bola rozhodujúca v čase uzatvorenia tejto zmluvy. V zmysle bodu 6 Zmluvy záväzok odporcu ako povinného z tejto zmluvy trvá aj pri zmene jeho právnej formy a aj pre jeho právneho nástupcu.

Žiadosťou o poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa XX.XX.XXXX si navrhovateľka v 3. rade u odporcu uplatnila poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. z dôvodu, že spĺňa podmienky čl. III Štatútu Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s.

Zo zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že účastníci uzavreli túto zmluvu a to navrhovateľka v 4. rade ako príjemca a odporca zastúpený riaditeľkou V. ako povinným. Predmetom zmluvy bolo doživotné plnenie navrhovateľke v 4. rade z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z podporného dôchodkového fondu podľa Štatútu fondu, a to vo výške 9.975,- Sk mesačne k 15. dňu každého mesiaca až do dožitia navrhovateľky v 4. rade na základe skutočností uvedených v žiadosti o plnenie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Podľa bodu 4 Zmluvy, výška plnenia je pevná a nemá na ňu vplyv budúca zmena výšky dôchodku, ktorá bola rozhodujúca v čase uzatvorenia tejto zmluvy. V zmysle bodu 6 Zmluvy záväzok odporcu ako povinného z tejto zmluvy trvá aj pri zmene jeho právnej formy a aj pre jeho právneho nástupcu.

Žiadosťou o poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa 01.12.1997 si navrhovateľka v 4. rade u odporcu uplatnila poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. z dôvodu, že spĺňa podmienky čl. III Štatútu Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s.

Zo zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že účastníci uzavreli túto zmluvu a to navrhovateľka v 5. rade ako príjemca a odporca zastúpený riaditeľkou V. ako povinným. Predmetom zmluvy bolo doživotné plnenie navrhovateľke v 5. rade z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z podporného dôchodkového fondu podľa Štatútu fondu, a to vo výške 6.074,- Sk mesačne k 15. dňu každého mesiaca až do dožitia navrhovateľky v 5. rade na základe skutočností uvedených v žiadosti o plnenie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Podľa bodu 4 Zmluvy, výška plnenia je pevná a nemá na ňu vplyv budúca zmena výšky dôchodku, ktorá bola rozhodujúca v čase uzatvorenia tejto zmluvy. V zmysle bodu 6 Zmluvy záväzok odporcu ako povinného z tejto zmluvy trvá aj pri zmene jeho právnej formy a aj pre jeho právneho nástupcu.

Žiadosťou o poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa XX.XX.XXXX si navrhovateľka v 5. rade u odporcu uplatnila poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. z dôvodu, že spĺňa podmienky čl. III Štatútu Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s.

Zo zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že účastníci uzavreli túto zmluvu a to navrhovateľka v 6. rade ako

príjemca a odporca zastúpený prezidentom V. ako povinným. Predmetom zmluvy bolo doživotné plnenie navrhovateľke v 6. rade z uplatneného a priznaného nároku na plnenie z podporného dôchodkového fondu podľa Štatútu fondu, a to vo výške 10.467,- Sk mesačne k 15. dňu každého mesiaca až do dožitia navrhovateľky v 6. rade na základe skutočností uvedených v žiadosti o plnenie, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Podľa bodu 4 Zmluvy, výška plnenia je pevná a nemá na ňu vplyv budúca zmena výšky dôchodku, ktorá bola rozhodujúca v čase uzatvorenia tejto zmluvy. V zmysle bodu 6 Zmluvy záväzok odporcu ako povinného z tejto zmluvy trvá aj pri zmene jeho právnej formy a aj pre jeho právneho nástupcu.

Žiadosťou o poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. zo dňa XX.XX.XXXX si navrhovateľka v 6. rade u odporcu uplatnila poskytnutie plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. z dôvodu, že spĺňa podmienky čl. III Štatútu Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s.

Navrhovateľky svoj nárok na zaplatenie žalovaných súm odôvodňujú uzavretím vyššie uvedených zmlúv o dôchodku, na základe ktorých mal odporca doživotne prispievať navrhovateľkám mesačne sumami v nich uvedenými. Podporný dôchodkový fond vznikol v r. 1993 s cieľom zabezpečiť životnú úroveň pracovníkov odporcu, ktorí spĺňali podmienky pri odchode do dôchodku. Odporca na základe predmetnej zmluvy plnil navrhovateľkám až do XX.XX.XXXX. Následne XX.XX.XXXX odporca doručil navrhovateľkám výpovede z predmetných zmlúv bez uvedenia dôvodu s poukazom na ust. § 582 ods. 1 O.z.. Navrhovateľky majú za to, že z dikcie ust. § 842 je jasný začiatok aj koniec plnenia podľa zmluvy o dôchodku. Zmluvy boli viazané na objektívnu konkrétnu právnu skutočnosť, ktorá nastane ex post a to - dožitie. Z toho vyplýva, že zmluvy o dôchodku boli uzavreté na dobu určitú a nebolo ich možné vypovedať v zmysle ust. § 582 O.z. Výpovede zo zmlúv dané odporcom navrhovateľkám preto považujú za neplatné. Navrhovateľky majú za to, že zmluvy o dôchodku uzavreté s odporcom sú platné a účinné a preto sa domáhajú plnenia za obdobie od X/XXXX do X/XXXX, t.j. za 17 mesiacov u každej navrhovateľky v žalovanej výške uvedenej vo výroku rozsudku. Pokiaľ ide o argument odporcu, že zmluvu s navrhovateľkou v 1. rade nepodpísala V., ale V., ktorá na to nebola oprávnená, poukazuje na ust. § 16 Obch.zák.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Podľa odporcu plnenie zo zmluvy sa stalo nemožným nadobudnutím účinnosti ust. § 27 ods. 8 Zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, podľa ktorého banka nesmie uzatvárať zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok, najmä také zmluvy, ktoré ich zaväzujú na hospodársky neodôvodnené plnenie alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote. Predmetné zákonné ustanovenie zakazuje každej banke uzatvárať zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok, pričom každá zmluva o dôchodku zaväzuje poskytovateľa dôchodku na plnenie bez akejkoľvek protihodnoty, teda na hospodársky neodôvodnené plnenie a preto odporca považuje zmluvu o poskytovaní plnenia z PDF uzavretú medzi účastníkmi za zmluvu uzatvorenú za nápadne nevýhodných podmienok. Po skončení pracovného pomeru už na základe zmluvy o dôchodku neexistuje žiadne protiplnenie navrhovateľov. Zo zákonného zákazu uzatvárať takéto zmluvy logicky vyplýva zákaz poskytovať hospodársky neodôvodnené plnenie a plnenie, za ktoré banka nedostáva zodpovedajúcu protihodnotu. Ak je zákonom zakázaný právny úkon, je zároveň zakázané aj plnenie zo zakázaného právneho úkonu. V danom prípade ide teda o nemožnosť naďalej poskytovať plnenie podľa zmluvy o dôchodku v súlade so zákonom a teda nastal zánik práva zo zmluvy o dôchodku pre dodatočnú nemožnosť plnenia.

Ďalší dôvod neplatnosti odporca vidí v skutočnosti, že ak by odporca pripustil, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi je platná, bolo ju možné vypovedať, čo sa aj stalo výpoveďou z XX.XX.XXXX. Zmluvu o dôchodku považuje za zmluvu na dobu neurčitú, pričom z ust. § 844 O.z. vyplýva, že právo na vyplácanie dôchodku je osobným právom a nárok naň zaniká smrťou oprávneného. K zániku zmluvy o dôchodku smrťou oprávneného by došlo aj v prípade, keby si účastníci dohodli dobu trvania zmluvy inak. Smrť je právna skutočnosť, o ktorej je isté, že nastane, ale pri uzatváraní zmluvy nie je isté, že bude možné túto právnu skutočnosť objektívne zistiť (nezvestné osoby). Tieto skutočnosti robia dobu trvania zmluvy neistou. Zmluvy o dôchodku považuje odporca za absolútne neplatné z dôvodu ich rozporu v ust. čl. II a čl. III, keď v čl. II Zmlúv sa odporca zaväzuje predmetnú sumu vyplácať doživotne a v čl. III sa vyplácanie plnenia končí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil, čo sú dva rôzne časové úseky, spôsobujúce absolútnu neplatnosť zmluvy z dôvodu jej neurčitosti

Z výpovedí zo zmlúv o poskytovaní plnenia z PDF SLSP, a.s. z 26.10.2009 súd zistil, že odporca s poukazom na § 582 O.z. dal výpovede z predmetných zmlúv s tým, že účinnosť zmlúv skončí po uplynutí

3-mesačnej zákonnej výpovednej lehoty od ich doručenia, t.j. dňom XX.XX.XXXX, ku ktorému dňu zaniká záväzok odporcu poskytovať plnenie navrhovateľkám podľa zmluvy.

Zo Štatútu Podporného dôchodkového fondu Slovenskej štátnej sporiteľne zo dňa XX.XX.XXXX, ako i z Dodatku č. 1 k Štatútu účinného od XX.XX.XXXX súd zistil, že oba dokumenty podpísali za odporcu predsedníčka podnikového výboru odborovej organizácie pri SŠTSP W. a štatutárny zástupca odporcu - V., generálny riaditeľ.

Dodatok č.1 k Štatútu účinný od XX.XX.XXXX podpísali predsedníčka podnikového výboru odborovej organizácie pri SLSP, a.s. Y., štatutárni zástupcovia za odporcu V.. - generálny riaditeľ.

Z výpisu z obchodného registra odporcu - Mestská pobočka Zvolen súd zistil, že v období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. bola štatutárnym orgánom - vedúcou podniku V., od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX bola štatutárnym orgánom - vedúcou podniku V. Podľa § 39 O. z., neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 20 ods. 2 O. z., za právnickú osobu môžu robiť právne úkony aj iní jej pracovníci alebo členovia, pokiaľ je to určené vo vnútorných predpisoch právnickej osoby alebo je to vzhľadom na ich pracovné zaradenie obvyklé. Ak tieto osoby prekročia svoje oprávnenie, vznikajú práva a povinnosti právnickej osobe, len pokiaľ sa právny úkon týka predmetu činnosti právnickej osoby a len vtedy, ak ide o prekročenie, o ktorom druhý účastník nemohol vedieť.

Podľa § 842 O. z., zmluvou o dôchodku sa zakladá niekomu na doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie určitého dôchodku.

Podľa § 843 O. z., zmluva o dôchodku sa musí uzavrieť písomne.

Podľa § 844 O.z. veta prvá, právo na dôchodok nemožno previesť na iného.

Podľa § 582 ods. 1 O. z., ak je dojednaná zmluva na dobu neurčitú, ktorej predmetom je záväzok na nepretržitú alebo opakovanú činnosť, alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti alebo strpieť určitú činnosť a ak zo zákona alebo zo zmluvy nevyplyva spôsob jej výpovede, možno zmluvu vypovedať v lehote troch mesiacov ku koncu kalendárneho štvrtroka.

V zmysle § 517 ods. 2 O.z. v spojení s § 3 ods. 1 nar. vlády 87/1995 Z.z. v znení platnom od 01.01.2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ust. § 27 ods. 8 zákona č. 483/2001 o bankách, banka a pobočka zahraničnej banky nesmú uzatvárať zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok pre nich, najmä také zmluvy, ktoré ich zaväzujú na hospodársky neodôvodnené plnenie alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote alebo ktorými sú zjavne nedostatočne zabezpečené ich pohľadávky; podľa ust. § 116 tohto zákona sa týmto spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

Predmetnou žalobou sa navrhovateľky domáhajú peňažného plnenia, pričom však pre posúdenie tohto nároku je potrebné prejudiciálne sa zaoberať platnosťou zmlúv, na základe ktorých si navrhovateľky uplatňujú svoj nárok, ako i výpovedami z tejto zmluvy danými odporcom.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že účastníci uzavreli v zmysle § 842 O. z. Zmluvu o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s., ktorej predmetom bolo doživotné plnenie odporcom ako povinným v prospech navrhovateľiek ako príjemcov vo výške uvedenej v predmetných zmluvách a to mesačne na základe žiadostí navrhovateľiek uvedených vyššie v texte. Na základe zmlúv odo dňa ich účinnosti odporca v prospech navrhovateľiek i plnil. Dňa XX.XX.XXXX odporca v zmysle § 582 ods. 1 O. z. uplatnil voči navrhovateľkám výpoveď z predmetných zmlúv, a to z dôvodu, že zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a zo zákona alebo zo zmluvy nevyplyva spôsob jej výpovede.

Podľa citovaných zákonných ustanovení zmluva o dôchodku musí obsahovať vymedzenie účastníkov zmluvy, t.j. zmluvných strán, výšku dôchodku, začiatok doby výplaty dôchodku, vymedzenie doby výplaty dôchodku, pričom musí byť uzavretá písomne.

Odporca zdôvodňoval vypovedanie zmluvy tvrdením, že zmluva o dôchodku je zmluvou na dobu neurčitú a preto ju bolo možné vypovedať v zmysle ustanovenia § 582 O.z. V tomto smere súd má za to, že právo výplaty dôchodku je charakteristické neurčitosťou doby trvania, t.j. vyjadruje sa v zmluve pojmami ako „doživotne“, teda až do smrti oprávnenej osoby, prípadne „počas invalidity“, „počas štúdia“, to znamená, že musí ísť o také vymedzenie doby výplaty dôchodku, ktoré sa vyznačuje neurčitosťou. Neznamená to však, že by išlo o zmluvu na dobu neurčitú (ako ju chápe odporca), nakoľko jej trvanie je jednoznačne určené právnou skutočnosťou, o ktorej je isté, že nastane, s tým, že pri uzatváraní zmluvy sa nevie, kedy nastane (napr. úmrtie oprávneného).

Predmetnou Zmluvou o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. sa v prospech navrhovateľiek založilo právo na vyplácanie dôchodku doživotne, t.j. na dobu neurčitého trvania, kedy je presne určený okamih začiatku vyplácania dôchodku a okamih ukončenia právneho vzťahu, a to smrťou, ktorá skutočnosť nie je závislá od ľudskej vôle. Z dikcie zákonného ustanovenia je zjavný charakter predmetného právneho vzťahu - zmluvy o dôchodku v zmysle § 842 O. z., z ktorého vyplýva, že takýto typ zmluvy nie je možné dohodnúť na čas určitý, ale buď doživotne, teda do okamihu smrti oprávneného, alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania špecifikovaného určitým časovým úsekom - lehotou, ktorý má svoj začiatok a koniec t.j. počas štúdií, vdovstva a pod. Je nepochybné, že v predmetných zmluvách je špecifikovaný začiatok vzniknutého právneho vzťahu medzi účastníkmi t.j. deň ich uzavretia a tiež jeho trvanie t.j. doživotne, teda okamihom smrti navrhovateľiek dôjde k zániku tohto právneho vzťahu. Ide teda o presne určenú dobu s jednoznačne určeným začiatkom a koncom, avšak jej trvanie je neurčité, presne ako to predpokladá ustanovenie § 842 O.z.. Trvanie právneho vzťahu bolo účastníkmi konania dohodnuté do okamihu úmrtia navrhovateľiek, teda do doby nastania skutočnosti nezávislej od ich vôle. Ustanovenie § 582 ods. 1 O. z. upravuje možnosť ukončenia právneho vzťahu a spôsob zrušenia záväzku založeného zmluvou uzavretou na neurčitú dobu, predmetom ktorého je opakovaná činnosť alebo záväzok, a to jednostranným právnym úkonom - výpoveďou. Odporca Výpoveďou zo dňa XX.XX.XXXX, doručenou navrhovateľkám vypovedal predmetné Zmluvy o poskytovaní plnenia z Podporného dôchodkového fondu SLSP, a.s. podľa § 582 O. z. Súd má za to, že v tomto prípade nebolo možné zo strany odporcu použiť toto ustanovenie na ukončenie právneho vzťahu medzi účastníkmi založenom zmluvou o dôchodku, nakoľko podľa tohto ustanovenia možno vypovedať len zmluvu uzavretú na dobu neurčitú, akou predmetná zmluva o dôchodku bezpochyby nie je. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetné zmluvy neboli uzavreté na dobu neurčitú, odporca preto nemohol zmluvu vypovedať podľa § 582 O. z. a preto súd považuje výpovede zo zmlúv dané odporcom za neplatné podľa ust. § 39 O.z. (odporuje zákonu) a preto je povinný odporca naďalej plniť navrhovateľkám podľa zmlúv, ktoré sú platné a účinné.

Odporca namietal ďalej rozpor medzi ust. čl. II a čl. III, keď v čl. II Zmluvy sa odporca zaväzuje predmetnú sumu vyplácať doživotne a v čl. III sa vyplácanie plnenia končí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil, čo sú dva rôzne časové úseky, spôsobujúce absolútnu neplatnosť zmluvy z dôvodu jej neurčitosti. Súd dospel k záveru, že nemožno ani túto námietku odporcu vyhodnotiť ako dôvodnú, keď čl. III svojou bližšou špecifikáciou len dopĺňa ust. čl. II a ďalej ho precizuje, a preto rozhodne nespôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy odporcom namietanou neurčitosťou.

Súd sa ďalej zaoberal námietkou odporcu, že záväzok odporcu voči navrhovateľkám zanikol z dôvodu nemožnosti plnenia (§ 575 a nasl. Občianskeho zákonníka), a i túto vyhodnotil ako nedôvodnú, keď odporcom citované ust. § 27 ods. 8 Zákona o bankách podľa názoru súdu sa vôbec netýka vzťahov upravených predmetnou Zmluvou, t. j. interných vecí banky ako zamestnávateľa a jej zamestnanca, ale predmetné ustanovenie upravuje vzťahy banky navonok, t. j. uzatváranie zmlúv s klientmi, či inými bankami vzhľadom k predmetu jej činnosti. Tento záver priamo vyplýva z existencie interných usmernení banky - konkrétne zo Štatútu PDF, ktorý v čl. I. uvádza, že Podporný dôchodkový fond slúži na podporu zabezpečenia životnej úrovne, ktorú pracovníci SŠTSP dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity, na ocenenie ich vernosti k SŠTSP, kvality ich práce a na podporu stabilizácie pracovníkov. Súd má za to, že na právny vzťah založený medzi účastníkmi zmluvou o dôchodku nemožno v žiadnom prípade aplikovať citovaný zákon o bankách. Súd má za to, že ust. § 119 ods.3 zákona o bankách len stanovuje bankám povinnosť zosúladiť svoje právne vzťahy voči tretím osobám vzniknuté pri vykonávaní činnosti podľa doterajších predpisov (t.j. podľa predpisov pred nadobudnutím účinnosti zákona o bankách) so zákonom

o bankách, a to do 6 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto predpisu. V prípade, ak by sa banka dostala do rozporu so svojou povinnosťou zosúladiť svoje vzťahy s tretími osobami, tak jej hrozí správna sankcia. Zákon o bankách však nestanovuje, že by plnenie zo zmlúv uzavretých v rozpore s ust. 27 ods.8 zák. o bankách bolo nemožné, alebo protiprávne.

K námietke odporcu voči zmluve s navrhovateľkou v 1. rade, ktorú podpísala V. je potrebné uviesť, že za odporcu ako právnickú osobu podpísal zmluvu jej zamestnanec. Aj v prípade, ak by poverený zamestnanec odporcu prekročil svoju kompetenciu pri uzatváraní predmetnej zmluvy, tento exces odporca konvalidoval dodatočne tým, že jej platnosť akceptoval, cítil sa ňou byť viazaný tým, že poskytoval v prospech navrhovateľky plnenia z predmetnej zmluvy. Ustanovenie § 20 ods.2 Obč. zák. v záujme ochrany dobromyseľnosti navrhovateľa však vyhlasuje za platný právny úkon urobený právnickou osobou (odporcom) aj taký právny úkon, pri ktorom došlo k excesu, ak sa tento úkon zamestnanca odporcu výslovne týka predmetu činnosti právnickej osoby, čo mal súd preukázané, a zároveň len vtedy, ak sa jedná o prekročenia, o ktorom navrhovateľ nemohol vedieť, pričom takúto vedomosť navrhovateľky v 1. rade odporca nepreukázal.

Z týchto dôvodov súd považoval nárok navrhovateľiek za dôvodný, riadne preukázaný a zaviazal odporcu na zaplatenie vo výroku uvedených súm u jednotlivých navrhovateľiek ako plnenia, ktoré im mal plniť za 17 mesiacov, t.j. od apríla 2010 do augusta 2011. U navrhovateľky v 1. rade vo výške 3.377,9 eur (17 x 198,7 eur), u navrhovateľky v 2. rade vo výške 1.397,74 eur (17 x 82,22 eur), u navrhovateľky v 3. rade vo výške 5.196,56 eur (17 x 305,68), u navrhovateľky v 4. rade vo výške 5.628,87 eur (17 x 331,11 eur), u navrhovateľky v 5. rade vo výške 3.427,54 eur (17 x 201,62 eur) a u navrhovateľky v 6. rade vo výške 5.906,48 (17 x 347,44 eur). Keďže podľa zmluvy bol odporca povinný vyplácať navrhovateľkám zmluvami určené sumy k 15. dňu každého mesiaca, dostal sa počnúc dňom 16.04.2010 do omeškania a preto súd navrhovateľkám priznal od tohto dátumu úrok z omeškania z uvedených súm, a to vo výške 9 % ročne (základná úroková sadzba ECB platná k jednotlivým dňom omeškania bola 1,00 % a 1,5 %) v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 O.z..

O náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov právo. Navrhovateľky sa pôvodne domáhali určenia neplatnosti výpovede odporcu dané navrhovateľkám v 1. až 6.rade zo zmlúv o poskytovaní plnenia z podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne a.s. a zároveň zaplatenia peňažného plnenia.

Na základe späťvzatia návrhu v časti o určenie neplatnosti výpovede odporcu dané navrhovateľkám v 1. až 6.rade zo zmlúv o poskytovaní plnenie z podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne a.s. súd uznesením č.k. 16C 67/2010 - 48 zo dňa 11.01.2011 (právoplatné 08.07.2011) v tejto časti konanie zastavil. Z uvedeného vyplýva, že konanie bolo v časti zastavené bez toho, že by to zaviniel odporca, teda odporca bol v tejto časti konania úspešný a navrhovateľky neúspešné. V časti žaloby na plnenie boli úspešné navrhovateľky, preto súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bratislava III, písomne.

Odvolanie má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) obsahovať údaj, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.